

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ
ИЗБОРНО ВЕЋЕ

Булевар краља Александра број 67
 11120 Београд
 Република Србија

ПРИМЉЕНО:	26 AUG 2026
Орг. јед.	
02	785/13 — —

Изборно веће Универзитета у Београду – Правног факултета (у даљем тексту: „Правни факултет“), на седници одржаној 29. јуна 2026. године, донело је одлуку о расписивању конкурса за избор у звање и заснивање радног односа на радном месту једног наставника у звању доцента за ужу научну област Правна историја, за предмет Римско приватно право, са пуним радним временом, на одређено време од пет година.

Конкурс је објављен на интернет страници Правног факултета, у „Службеном гласнику Републике Србије“, број 61 од 3. јула 2026. године, као и у публикацији Националне службе за запошљавање „Послови“ од 8. јула 2026. године.

На истој седници Изборног већа одређени смо за чланове Комисије за писање извештаја о пријављеним кандидатима. У том својству, Изборном већу Правног факултета подносимо следећи

ИЗВЕШТАЈ

На расписани конкурс пријавио се један кандидат и то др Вукашин Станојловић.

1. ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

1.1. ДР ВУКАШИН СТАНОЈЛОВИЋ

1.1.1. Биографски подаци

Др Вукашин Станојловић рођен је 21. јануара 1996. године у Ваљеву, Република Србија. Основну школу „Сестре Илић“ и Ваљевску гимназију, друштвено-језички смер, завршио је као носилац Вукове дипломе и специјалне дипломе Министарства просвете из историје.

Основне академске студије права уписао је 2015. године на Правном факултету, где је дипломирао 23. јануара 2020. године са просечном оценом 9,00. Мастер академске студије на правноисторијском модулу – романистичком подмодулу уписао је на истом факултету, а завршио их је 20. септембра 2021. године са просечном оценом 10,00,

одбранивши мастер рад под називом „*Habitatio* у римском и српском праву“ са оценом 10. Исте године уписао је докторске академске студије из уже научне области Правна историја на Правном факултету. Докторску дисертацију под насловом „Настанак и садржина права плодоуживања у класичном римском праву“ одбранио је 2. септембра 2024. године са одликом.

На Правном факултету био је ангажован као демонстратор на предмету Римско приватно право од 1. октобра 2021. до 19. фебруара 2022. године. У звање сарадника у настави на истом предмету изабран је 19. априла 2022. године, а реизабран током 2023. године. У периоду од 2. октобра 2023. до 28. фебруара 2025. године радио је као асистент, док је тренутно ангажован као асистент са докторатом на предмету Римско приватно право.

Практично искуство стицао је и као адвокатски приправник – волонтер у Адвокатској канцеларији „Kosić“, у периоду од 18. фебруара 2020. до 1. јуна 2021. године, а потом у Адвокатској канцеларији „4Legal“, од 1. јуна до 1. октобра 2021. године. Претходно је обавио стручну праксу у Кривичном одељењу Другог основног суда у Београду, у периоду од 1. априла до 1. јуна 2019. године.

Током основних и мастер академских студија похађао је више радионица и курсева из области реторике, беседништва и јавног наступа. За време докторских студија усавршавао се на више иностраних високошколских установа. У периоду од 7. јуна до 7. августа 2023. године боравио је на Правном факултету Универзитета „Федерико II“ у Напуљу (*Università degli Studi di Napoli Federico II – Facoltà di Giurisprudenza*). Током маја 2024. године усавршавао се на Правном факултету Универзитета у Бањој Луци, а похађао је и међународни курс *International Memorial Course Marko Petrak: Roman Legal Tradition and Contemporary Legal Systems*, у организацији Правног факултета Свеучилишта у Загребу.

Учествовао је на четранест међународних научних конференција и других научних скупова:

1. Београд-Мионица, 18. септембар 2021, XXIV Научни скуп са међународним учешћем *Проузроковање штете, накнада штете и осигурање*, Институт за упоредно право. Удружење за одштетно право и Правосудна академија: реферат „Накнада трошкова одржавања предмета закупа у римском праву“.

2. Косовска Митровица, 20. мај 2022, Научни скуп са међународним учешћем *Заштита људских права и слобода у светлу међународних и националних стандарда*, Универзитет у Приштини с привременим седиштем у Косовској Митровици: реферат „Настанак *actio funeraria*“.
3. Београд-Ваљево, 22. септембар 2022, XXV Научни скуп са међународним учешћем *Проузроковање штете, накнада штете и осигурање*, Институт за упоредно право, Удружење за одштетно право и Правосудна академија: реферат „Одговорност послугопримца за штету у класичном римском праву“.
4. Валенсија (Краљевина Шпанија), 4–6. мај 2023, IV Научни скуп студената докторских и постдокторских студија из Упоредне правне традиције (*Fourth Postgraduate Conference in Comparative Legal History*), Европско удружење за Упоредну правну традицију (*European Society for Comparative Legal History – ESCLH*): реферат „*Habitatio* in Serbian Law“.
5. Косовска Митровица, 20. мај 2023, Научни скуп са међународним учешћем *Право између идеала и стварности*, Универзитет у Приштини с привременим седиштем у Косовској Митровици: реферат „Правна природа и форма веридбе у римском праву“.
6. Бања Лука (Босна и Херцеговина, Република Српска), 2. јун 2023, Научни скуп са међународним учешћем *Изазови и перспективе развоја правних система у XXI вијеку*, Универзитет у Бањој Луци: реферат „Веридба у римском праву – корак ка брачности или брак?“.
7. Хелсинки (Финска Република), 22–26. август 2023, LXXVI Научни скуп са међународним учешћем *Matérialité et immatérialité du droit ancien*, Међународно друштво за античка права Фернанд де Вишер (*Société Internationale Fernand De Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité*) (SIHDA). Универзитет у Хелсинкију, реферат: „The Right to Use in Roman and Serbian Law“.
8. Београд, 3. април 2024, конференција посвећена стратешком пројекту Правног факултета за 2023. годину *Савремени проблеми правног система Србије*, реферат: „Нередовна остава у римском и српском праву“.
9. Бања Лука (Босна и Херцеговина, Република Српска), 17. мај 2024, IV Научни скуп са међународним учешћем *Изазови и перспективе развоја правних система у XXI вијеку*, Универзитет у Бањој Луци, реферат: „Правне контроверзе нередовне оставе у римском праву: студија случаја и интерпретација релевантних извора“.
10. Ретимно, Крит (Република Грчка), 27–31. мај 2024, VI Научни скуп са међународним учешћем *Mediterranean Maritime History Network Conference* (MMHN), *Center Of Maritime*

History, Institute for Mediterranean Studies (IMS/FORTH), реферат: „Navigating Legal Waters: The Role and Liability of the Ship’s Captain in Roman Maritime Law“.

11. Дубровник (Република Хрватска), 11–13. октобар 2024, II *International Memorial Course Marko Petrak: Roman Legal Tradition and Contemporary Legal Systems*, реферат: „The Intricacies of *Cautio Usufructuaria* – Tracing its Roots and Impact in Roman Legal Tradition“.
12. Бања Лука (Босна и Херцеговина, Република Српска), 11. април 2025, V Научни скуп са међународним учешћем „Изазови и перспективе развоја правних система у XXI вијеку“, Универзитет у Бањој Луци: реферат „Запажања о праву становања (*habitatio*) у римском праву“.
13. Ваљево-Истраживачка станца Петница, 6–9. септембар 2025, предавање по позиву, реферат: „Извори римског права“.
14. Београд, 16. април 2026, конференција посвећена стратешком пројекту Правног факултета за 2026. годину *Проблеми стварања, тумачења и примене права*, реферат: „*Sponsalia* у посткласичном римском праву: један пример утицаја јудео-хришћанске религије?“.

Тренутно је ангажован на научном пројекту *Проблеми стварања, тумачења и примене права*, који се реализује као стратешки пројекат Правног факултета за 2026. годину. Претходно је учествовао на четири домаћа научна пројекта Правног факултета: *Савремени проблеми правног система Србије* за 2022. и 2023. годину и *Проблеми стварања, тумачења и примене права* за 2024. и 2025. годину. Поред тога, током 2024. и 2025. године био је ангажован на међународном научном пројекту Црногорске академије наука и умјетности *Историја права Црне Горе*.

Током студија био је корисник стипендије Министарства просвете Републике Србије (2015–2019), стипендије Града Ваљева – Фонда за надарене ученике и студенте, као и *Erasmus+* стипендије за академску 2023/24. годину. Освојио је треће место на међународном такмичењу из културне историје и латинског језика „*Certamen in Concordiam Europae Regionumque Orbis – Cicero*“, одржаном под покровитељством Унеска 2012. и 2013. године. Носилац је Вукове дипломе и Специјалне дипломе Министарства просвете Републике Србије из историје.

Члан је Међународног друштва за историју античког права „Фернанд де Вишер“ (*Société Internationale Fernand De Visscher pour l’Histoire des Droits de l’Antiquité – SIHDA*) и обавља дужност техничког секретара часописа *Анали Правног факултета у Београду*.

Говори енглески, француски и италијански језик, а служи се и латинским језиком.

1.1.2. Научни радови

Израдио је и приложио следеће радове:

1. „Накнада трошкова одржавања предмета закупа у римском праву“, *Проузроковање штете, накнада штете и осигурање* (ур. З. Петровић, В. Чоловић, Д. Обрадовић), Београд 2021, 529–542 (рад је објављен пре избора у звање демонстратора) (M31);
2. „Настанак *actio funeraria*“, *Зборник радова Правног факултета у Приштини*, Косовска Митровица 2022, 181–194 (M53);
3. „Утицај епидемија на римска правила сахрањивања у претхришћанском периоду“, *Епидемија, Право, Друштво. Прилози пројекту 2021. Колективна монографија* (ур. Н. Лукић, Д. Ђукић), Београд 2022, 553–567 (M63);
4. „Одговорност послугопримца за штету у класичном римском праву“, *Проузроковање штете, накнада штете и осигурање* (ур. З. Петровић, В. Чоловић, Д. Обрадовић), Београд 2022, 579–589 (M31);
5. „Накнада погребних трошкова у римском праву“, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* LVI 3/2022, Нови Сад 2022, 857–876 (M51);
6. „Службеност употребе (*usus*) у римском и српском праву“, *Анали Правног факултета у Београду* LXXI 1/2023, Београд 2023, 157–175 (M24);
7. „Историја преноса права својине по основу уговора о купопродаји“, *Упоредноправни изазови у српском праву – in memoriam др Стефан Андоновић* (ур. Ј. Рајић Ћалић), Београд 2023, 685–707 (M63);
8. „Правна природа и форма веридбе у римском праву“, *Зборник радова Правног факултета у Приштини*, Косовска Митровица 2023, 189–207 (M52);
9. „Веридба у римском праву – корак ка брачности или брак?“, *Изазови и перспективе развоја правних система у XXI вијеку* III/3 (ур. И. Милинковић, Б. Влашки, М. Мишкић), Бања Лука 2023, 169–183 (M31);
10. „Нередовна остава у римском и српском праву“, *Право и привреда* LXI 4/2023, Београд 2023, 1098–1119 (M51);
11. „Navigating Legal Waters: The Role and Liability of the Ship's Captain in Roman Maritime Law“, *Анали Правног факултета у Београду* LXXIII 2/2025, 373–403 (M23);

12. „Запажања о праву становања (*habitatio*) у римском праву“, *Изазови и перспективе развоја правних система у XXI вијеку* 5/II (ур. И. Милинковић, Б. Влашки, С. Петровић), Бања Лука 2025, 211–223 (M31);
13. *Настанак и садржина права плодоуживања у класичном римском праву*, докторска дисертација, Београд 2024. Дисертација је објављена као проширена и допуњена научна монографија 2026. године под насловом *Право плодоуживања и cautio usufructuaria у класичном римском праву*, Београд 2026, 400 (M42). ISBN број: 978-86-6132-234-1;
14. *Habitatio у римском и српском праву*, необјављен мастер рад, Београд 2021.

1.1.3. Приказ објављених научних радова

1. „Накнада трошкова одржавања предмета закупа у римском праву“, *Проузроковање штете, накнада штете и осигурање* (ур. З. Петровић, В. Чоловић, Д. Обрадовић), Београд 2021, 529–542.

У чланку се обрађује тема накнаде трошкова одржавања предмета закупа у римском праву. Аутор настоји да, применом језичког, историјског и системског тумачења релевантних извора, укаже на општа правна правила која се односе на све категорије предмета закупа.

Рад је тематски подељен на три целине. У првој се разматра уређење питања одржавања предмета закупа и накнаде трошкова његовог одржавања у римском праву. Друга целина посвећена је обавезама закупаодавца у погледу накнаде трошкова одржавања предмета закупа, док се трећа односи на обавезе закупца према предмету закупа.

Аутор закључује да је закупаодавац био дужан да закупцу преда ствар на коришћење, односно да му омогући њену сврсисходну употребу, као и да сноси нужне трошкове одржавања предмета закупа. С друге стране, закупца је био дужан да ни на који начин не погорша правно или физичко стање предмета закупа.

Закључно, рад представља успешно и систематично истраживање једног специфичног питања римског приватног права. Његова вредност огледа се како у темељној анализи класичних извора, тако и у способности аутора да сложену материју изложи јасно, логично и аргументовано. Захваљујући актуелности теме, прецизној методологији и квалитетној интерпретацији извора, овај рад може бити користан не само

романистима, већ и свима који се баве облигационим правом, историјом права и упоредноправним истраживањима.

2. „Настанак *actio funeraria*“, *Зборник радова Правног факултета у Приштини, Косовска Митровица 2022*, 181–194.

Рад обрађује тему настанка *actio funeraria* у римском праву. Сахрана је стварала обавезе за лица која су била дужна да је организују, али и права за она лица која су је организовала, иако на то нису била обавезна. У том циљу претор је установио посебно процесно средство – *actio funeraria* – које је организатору сахране омогућавало да накнади трошкове настале поводом њене организације. Циљ рада је да истражи разлоге који су довели до настанка ове тужбе, као и да покуша да утврди време њеног настанка.

Рад је тематски подељен на увод и пет целина. У првој је приказан рани развој ове тужбе; у другој је анализиран њен однос према *actio de dolo*, насталој 66. године пре нове ере, која представља *terminus post quem* за настанак *actio funeraria*; у трећој је изложена аргументација да се пре увођења тужбе за накнаду трошкова сахране примењивала *actio negotiorum gestorum*, уз објашњење због чега тужба из пословодства без налога није била адекватна за решавање ових случајева, што је, између осталог, довело до настанка *actio funeraria*; у четвртој целини, на основу Лабеонових схватања, потврђује се хипотеза да је ова тужба несумњиво постојала за време његовог живота, односно у периоду владавине Октавијана Августа; док се у петој целини идентификује непосредан повод за њен настанак, који су, према мишљењу аутора, представљали епидемија и поплава које су погодиле Рим и Италију 23. и 22. године пре нове ере.

Аутор закључује да је један од разлога због којих је претор донео *Edictum de sumptibus funerum* био настојање да се спречи да тела остану несахрањена услед страха да трошкови сахране неће моћи да буду накнађени.

Закључно, рад представља оригинално и добро аргументовано истраживање једног специфичног питања римског процесног и приватног права. Његова вредност огледа се у критичкој анализи релевантних извора и литературе, као и у уверљиво постављеној аргументацији о времену и разлозима настанка *actio funeraria*. Аутор показује добро познавање римских извора и савремене научне литературе, а изведени закључци су логично утемељени и поткрепљени одговарајућом анализом. Захваљујући јасној структури, прецизној методологији и научном доприносу, рад представља значајан

прилог проучавању римског приватног права и може бити од користи како романистима, тако и истраживачима који се баве историјом права, процесним и облигационим правом.

3. „Утицај епидемија на римска правила сахрањивања у претхришћанском периоду“, *Епидемија, Право, Друштво. Прилози пројекту 2021. Колективна монографија* (ур. Н. Лукић, Д. Ђукић), Београд 2022, 553–567.

Аутор истражује утицај епидемија заразних болести на развој погребних прописа у претхришћанском Риму. Рад је тематски подељен на увод и четири целине.

У првој целини приказан је зачетак здравствених прописа у римском праву, који су се развијали у оквиру такозваних краљевских закона, а који су, између осталог, прописивали обавезу вршења царског реза над трудницом која је умрла током порођаја. У другој целини аутор анализира узроке и мотиве који су, према његовом мишљењу, довели до доношења најзначајнијих прописа о сахрањивању садржаних у Закону дванаест таблица, групишући их у три категорије – здравствене, религијске и урбанистичко-просторне. Посебна пажња посвећена је забрани сахрањивања унутар померијума, забрани прекопавања гробова, као и пропису о одржавању минималне удаљености ломача од стамбених и других објеката.

У трећој целини анализира се развој погребних прописа у периоду принципата, при чему аутор заступа становиште да правне норме тог периода представљају разраду одредаба Закона дванаест таблица. У четвртој целини разматрају се ставови двојице класичних јуриспрудената – Гаја, који у својим *Институцијама* готово да не посвећује пажњу питањима сахране, и Павла, који се, за разлику од њега, у делу *Sententiarum receptarum ad filium libri V* подробно бави питањима смрти и сахрањивања у Риму.

Резултати рада указују на то да су Римљани веома рано препознали значај правилног поступања са посмртним остацима за очување јавног здравља, али и да су се у пракси према покојницима неретко односили немарно. Настојећи да превентивно делују, римски законодавци су прописивањем строгих правила покушавали да обликују свест грађана о хигијенски исправним начинима сахрањивања. Истовремено, аутор показује да су правила старог римског права наставила да важе вековима након свог доношења и да су класичним правницима послужила као основа за даљи развој правног уређења последица сахране.

Закључно, рад представља оригинално и добро документовано истраживање које повезује историју римског права, јавно здравље и друштвене околности у којима су

настајали погребни прописи. Посебна вредност рада огледа се у настојању аутора да правни развој сагледа у ширем историјском и епидемиолошком контексту, чиме се пружа нова перспектива за разумевање еволуције римског права. Рад је методолошки доследан, заснован на релевантним изворима и научној литератури, а изведени закључци су убедљиво аргументовани.

4. „Одговорност послугопримца за штету у класичном римском праву“, *Проузроковање штете, накнада штете и осигурање* (ур. З. Петровић, В. Чоловић, Д. Обрадовић), Београд 2022, 579–589.

Аутор у раду анализира одговорност послугопримца у класичном римском праву. Полазећи од природе уговора о послузи, истиче да корист од овог уговора по правилу има послугопримац, док само изузетно корист могу имати обе уговорне стране или искључиво послугодавац. Посебно се наглашава лукративни карактер уговора, као и чињеница да је предмет послуге најчешће индивидуално одређена, непотрошна ствар. Полазећи од начела *utilitas*, аутор показује да су римски правници установили строгу, објективну одговорност послугопримца, који је по правилу одговарао за *custodia*, а у појединим случајевима, којима је у раду посвећена нарочита пажња, и за *vis maior* и *casus fortuitus*.

Резултати истраживања указују на то да је уговор о послузи најчешће стварао обавезе само за једну страну – послугопримца, који је био дужан да ствар користи пажњом *diligentissimus paterfamilias* и да је по истеку уговореног рока или остварењу сврхе послуге врати послугодавцу. Како је управо послугопримац, по правилу, једини имао корист од уговора, аутор закључује да је његова одговорност обухватала и случај (*casus*). Истовремено се указује да се у случајевима *furtum usus*, *mora debitoris* и *fatum* одговорност послугопримца додатно поопштрава, тако да он одговара и за штету насталу услед *casus maior*. Најзад, аутор истиче да се, када је ствар дата на послугу у заједничком интересу послугодавца и послугопримца, одговорност послугопримца своди на *culpa levis (in concreto)*, док у случају када је послуга дата искључиво у интересу послугодавца, он одговара само за *dolus*, односно *culpa lata*.

Закључно, рад представља систематичну и аргументовану анализу једног од значајних питања римског облигационог права. Његова вредност огледа се у доследном тумачењу римских извора и прецизном разјашњењу критеријума одговорности послугопримца у зависности од природе правног односа и интереса уговорних страна. Аутор показује добро познавање класичних извора и савремене литературе, а изведени

закључци су логично утемељени и уверљиво образложени. Због јасне структуре, методолошке доследности и значаја теме, рад представља вредан допринос проучавању римског облигационог права и може бити од користи како романистима, тако и истраживачима који се баве историјом приватног права и упоредноправним анализама.

5. „Накнада погребних трошкова у римском праву“, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* LVI 3/2022, Нови Сад 2022, 857–876.

Аутор рад започиње указујући да је сахрана покојника представљала свету и моралну дужност чланова породице, пре свега наследника, те да су погребна церемонија и величина надгробног споменика одражавале друштвени статус оставиоца. Истовремено, аутор истиче да је сахрана имала двојаку улогу – да обезбеди миран прелазак душе у вечност и да осигура мир њеним потомцима. Анализом текстова римских правника указује се да је питање трошкова сахране имало велики практични и правни значај, те да су римски законодавци, правници и свештеници били свесни његове важности. С тим у вези, аутор објашњава да је претор доношењем *Edictum de sumptibus funerum* установио *actio funeraria*, како би одредио ко и под којим условима стиче право на накнаду трошкова сахране, али и обезбедио да нико не остане несахрањен због недостатка средстава. Полазећи од тога, у раду се настоји да се одговори на питања ко је у римском праву био дужан да организује сахрану и сноси њене трошкове, под којим условима је организатор могао да захтева њихову накнаду, као и шта се сматрало трошковима сахране.

Резултати истраживања указују на то да су обим сахране и висина погребних трошкова зависили од друштвеног статуса и имовног стања покојника. Аутор издваја поделу трошкова на нужне, без којих сахрана није могла бити организована, и пригодне, чији је обим зависио од угледа умрлог. Иако су у литератури постојали покушаји да се Улпијанова класификација прошири, аутор закључује да такво схватање није било прихваћено у пракси. Даље се показује да су се трошкови сахране, уз одређене изузетке, намиривали из заоставштине, док су лица која су организовала сахрану најчешће привремено сносила њене издатке. Анализом Цицеронових и Улпијанових текстова аутор идентификује круг лица која су била дужна да организују сахрану и сnose њене трошкове. Посебно се истиче закључак да је од тренутка смрти до измирења погребних трошкова заоставштина имала статус *hereditas iacens*, при чему је претор вршио надзор над њеним управљањем како би се обезбедило да трошкови сахране буду намирени из имовине оставиоца, а не на терет трећих лица.

Закључно, рад представља темељну и систематичну анализу једног значајног питања римског наследног и приватног права. Посебна вредност рада огледа се у повезивању правних, религијских и друштвених аспеката сахране, као и у критичкој анализи римскоправних извора који се односе на накнаду погребних трошкова. Аутор показује добро познавање класичних извора и релевантне научне литературе, а изведени закључци су логично утемељени и уверљиво аргументовани. Захваљујући јасној структури, прецизној методологији и научном доприносу, рад представља вредан прилог проучавању римског наследног права и правног положаја заоставштине, као и ширем разумевању института *actio funeraria*.

6. „Службеност употребе (*usus*) у римском и српском праву“, *Анали Правног факултета у Београду* LXXI 1/2023, Београд 2023, 157–175.

Аутор у раду настоји да утврди како је службеност употребе (*usus*) била уређена у римском, српском средњовековном и модерном праву, као и како је конципирана у важећем праву Републике Србије, с посебним освртом на питања убирања плодова и располагања овим правом. Право употребе представља личну службеност која титулара овлашћује да ствар користи у границама својих личних и породичних потреба. Према класификацији насталој у римском праву, оно припада групи *servitutes personarum*, заједно са правом плодуживања, правом становања и правом коришћења рада туђег роба или животиње. Аутор указује да је овај институт уобличен у посткласичном римском праву, да је потом рецепиран у српско средњовековно право, а средином XIX века и у српско модерно право доношењем *Српског грађанског законика*, те да га познаје и савремено право Републике Србије. Полазећи од актуелне судске праксе, аутор истиче да су питања права узуара на плодове и преносивости права употребе и данас предмет спорова, при чему га је управо став Привредног апелационог суда подстакао на свеобухватнију анализу овог института.

Анализом текстова римских правника сачуваних у Јустинијановим *Дигестима* аутор закључује да је узуар имао право употребе ствари, али не и опште право на плодове. Поједина добра могла су се трошити у мери неопходној за остваривање сврхе употребе, па аутор закључује да је код *usus* постојало ограничено овлашћење титулара да користи природне плодове искључиво ради подмирења личних и породичних потреба. Истовремено, право употребе било је непреносиво, како *inter vivos*, тако и *mortis causa*.

Упоређујући римско право са *Српским грађанским закоником* и *Аустријским грађанским закоником* (ABGB), аутор закључује да је српски законодавац уређење

службености употребе приближио класичном римском праву више него аустријском моделу. Према његовом мишљењу, творац *Српског грађанског законика* није био пуки преводилац или преписивач ABGB-а, већ је самостално преузео римскоправна решења, ограничавајући право употребе на коришћење ствари и условно убирање природних плодова искључиво ради потпуне употребе ствари. Насупрот томе, ABGB узуару признаје право убирања свих плодова, уз квантитативно ограничење према његовим личним приликама, али без обавезе да их користи искључиво за сопствене потребе, омогућавајући и њихово даље правно и фактичко располагање. Аутор такође указује да је правило о непреносивости права употребе задржано и у ABGB-у и у *Српском грађанском законик*у.

Полазећи од јасне законске норме о непреносивости службености употребе и супротног становишта заузетог у пракси Привредног апелационог суда, аутор критички анализира аргументацију наведене судске одлуке. Он закључује да је суд занемарио релевантне историјске прописе и правну традицију, ослањајући се превасходно на доктринарне ставове и упоредноправна решења. Према мишљењу аутора, такво тумачење је *contra legem* и није у складу са природом института службености употребе, нити са његовом самосталношћу у односу на право плодоуживања.

Закључно, рад представља темељну и аргументовану упоредноправну анализу института службености употребе, у којој се успешно повезују римскоправни извори, историјски развој института и савремена судска пракса. Посебна вредност рада огледа се у критичком преиспитивању актуелних судских ставова кроз призму римскоправне традиције и континуитета српског приватног права. Рад је методолошки доследан, заснован на релевантним изворима и литератури, а изведени закључци су уверљиво образложени, због чега представља значајан допринос проучавању стварног права и рецепције римског права у српском правном систему.

7. „Историја преноса права својине по основу уговора о купопродаји“, Упоредноправни изазови у српском праву – *in memoriam* др Стефан Андоновић (ур. Ј. Рајић Ђалић), Београд 2023, 685–707.

Аутор у раду указује да су римски уговор о купопродаји (*emptio venditio*) и концепт консенсуалних контраката преузела готово сва континентална законодавства настала на темељима римскоправне традиције или под њеним непосредним утицајем. Као двострано обавезујући уговор *bonae fidei*, купопродаја је стварала обавезе за обе уговорне стране, али сама по себи није производила пренос ни државине ни права

својине са продавца на купца. За стицање својине био је неопходан додатни правни акт – манципација код *res mancipi*, односно традиција (*traditio*) код *res nec mancipi*. Полазећи од ових поставки, аутор прати историјски развој института преноса права својине по основу уговора о купопродаји, како у римском праву, тако и у европским грађанским кодификацијама, с посебним освртом на питање правне природе *traditio* и дилему да ли она представља само акт предаје државине или самосталан правни посао.

Резултати истраживања показују да дилема о правној природи *traditio* потиче још од Гајевог времена. Анализом римских извора аутор закључује да су класични правници традицију схватали и као начин стицања права својине и као израз сагласности воља уговорних страна, при чему су се разилазили у погледу њене правне природе. Тако је Павле сматрао да је реч о једностраном правном послу, док су Јаволен и Улпијан заступали становиште да *traditio* представља двострани правни посао, односно уговор независан од правног основа на којем се заснива. Посебно место у раду заузима анализа Јулијановог схватања, према којем је *traditio* самосталан правни посао заснован на сагласности воља странака, без обзира на каузу. Аутор указује да нема поузданих доказа да је ово становиште било прихваћено у римском праву, те наводи мишљења романиста који сматрају да је реч о интерполацији.

Упоредноправна анализа показује да су модерне европске кодификације различито приступиле питању преноса права својине. *Пруски општи земаљски законик* (ALR) и *Француски грађански законик* (Code civil) напуштају класични римски модел прихватајући правило да се право својине преноси самим споразумом странака, под утицајем представника школе природног права, пре свега Хуга Гроцијуса, Кристијана Волфа и Жана Барбејрака. Насупрот томе, *Немачки грађански законик* (BGB) заснива се на концепту апстрактног правног посла, према којем *traditio* производи дејство независно од ваљаности или чак постојања облигационог основа. *Аустријски грађански законик* (ABGB), као и *Српски грађански законик* и *Швајцарски грађански законик*, остали су верни класичном римском концепту, према којем су за пренос права својине неопходни и *titulus* и *modus*.

Закључно, рад представља темељно и методолошки доследно истраживање једног од најзначајнијих питања стварног права и римскоправне традиције. Посебна вредност рада огледа се у повезивању римских извора са решењима савремених европских грађанских кодификација, чиме се јасно указује на континуитет, али и на различите правце развоја института преноса права својине. Аутор показује добро познавање

класичних извора, историје права и упоредноправне литературе, а изведени закључци су логично утемељени и уверљиво аргументовани. Рад стога представља значајан допринос проучавању римског стварног права, правне историје и рецепције римског права у савременим европским правним системима.

8. „Правна природа и форма веридбе у римском праву“, *Зборник радова Правног факултета у Приштини, Косовска Митровица 2023*, 189–207.

Аутор у раду анализира еволуцију веридбе од обичајног до позног посткласичног римског права, закључно са 380. годином, разматрајући њену правну природу, форму закључења, постојање рока за склапање брака, као и питање да ли су се вереник или вереница могли судским путем принудити на закључење брака.

Полазећи од расположивих римскоправних извора, аутор заступа становиште да развој веридбе започиње у архаичном, односно обичајном праву. Поставља хипотезу да је веридба у почетку представљала неформалан и неутужив споразум између две породице о условима будућег брака, те да је, ради обезбеђивања њене утуживости, временом почела да се закључује у форми *stipulatio*. У периоду након доношења Закона дванаест таблица, аутор указује да се веридба закључивала посредством корелативних стипулација, као утужив правни посао којим су се будући супружници, односно њихове породице, међусобно обавезивали на закључење брака. Према мишљењу аутора, у преткласичном периоду веридба поново добија карактер неформалног и неутуживог споразума, који се могао раскинути у сваком тренутку без правних последица. Такав правни режим, како се истиче, задржан је и током класичног и раног посткласичног периода, док се коначна трансформација института одиграва у позном посткласичном праву, када под утицајем источњачких обичаја и хришћанства веридба постаје обавезујући и фактички готово нераскидив споразум о будућем браку.

Разматрајући питање рока за закључење брака, аутор закључује да до времена цара Константина највероватније није постојао законски одређен рок у коме су вереници били дужни да ступе у брак, нити су се могли судским путем принудити на закључење брака. Истовремено, указује да су вереници често уговарали *stipulatio poenae*, како би у случају неоправданог одустанка једне стране обезбедили правичну накнаду штете настале повредом преузете обавезе.

Закључно, рад представља оригинално и добро аргументовано истраживање развоја института веридбе у римском праву. Његова вредност огледа се у критичкој

анализи римских извора и настојању аутора да реконструише еволуцију правне природе веридбе кроз различите историјске периоде, указујући на утицај друштвених, религијских и правних чинилаца на њен развој. Рад је методолошки доследан, заснован на релевантним изворима и литератури, а изведени закључци су логично утемељени и уверљиво образложени, због чега представља вредан допринос проучавању римског породичног права и историје правних института.

9. „Веридба у римском праву – корак ка брачности или брак?“, *Изазови и перспективе развоја правних система у XXI вијеку* III/3 (ур. И. Милинковић, Б. Влашки, М. Мишкић), Бања Лука 2023, 169–183.

Аутор полази од општеприхваћеног схватања да се римски брак најчешће дефинисао као хетеросексуална, моногамна заједница мушкарца и жене заснована на сагласности њихових воља (*affectio maritalis*). Истовремено указује да је, у зависности од историјског периода, друштвеног статуса и локалних обичаја, закључењу брака често претходила веридба као обећање будућег брака које су давали вереници или, у ранијим периодима, њихови *patres familias*. Полазећи од постепеног приближавања правног положаја вереника и супружника, од III века пре нове ере, преко законодавне делатности Октавијана Августа, па до 380. године, аутор настоји да сублимира ставове римских законодаваца и јуриспрудената и одговори на питање да ли су веридба и брак у некој етапи развоја римског права били изједначени, као и који су услови били потребни да би веридба производила правна дејства.

Резултати истраживања показују да су римски законодавци, правници и императори настојали да приближе правне последице веридбе и брака, прописујући низ права и обавеза које су се односиле на веренике. Тако је било допуштено међусобно даривање вереника, предвиђена је посебна кривичноправна заштита у случају убиства вереника или веренице, признато је право на тужбу због увреде веренице (*actio iniuriarum*), успостављене су поједине последице тазбинског сродства између вереника и њихових породица, као и могућност да вереници буду субјекти кривичног дела прељубе. Истовремено, постојао је читав низ ограничења за закључење веридбе, која су се превасходно односила на постојање тазбинског сродства, tutorства, раније веридбе и друштвени статус лица.

Анализирајући услове за пуноважност веридбе, аутор истиче да је од пресудног значаја била воља будућих супружника, односно, у одређеним историјским периодима, њихових *patres familias*. Посебно указује да је жена *alieni iuris* могла одбити веридбу само

у случају када је будући младожења био очигледно неподобан, док је мушкарац располагао знатно широм слободом да одбије њено закључење. Када је реч о минималном узрасту потребном за веридбу, аутор закључује да међу римским јуриспрудентима није постојало јединствено становиште (*communis opinio*).

Упркос постепеном ширењу правних дејстава веридбе, аутор закључује да она у римском праву никада није била изједначена са браком, нити је производила све његове правне и друштвене последице. Такав закључак заснива на анализи ставова преткласичних и класичних римских правника, који су веридбу доследно посматрали као квазибрачни однос, а не као институт који би могао заменити или у потпуности изједначити брак.

Закључно, рад представља систематично и аргументовано истраживање правне природе и развоја веридбе у римском праву. Његова вредност огледа се у критичком сагледавању римских извора и праћењу постепене еволуције правног положаја вереника кроз различите историјске периоде. Аутор успешно повезује нормативни развој са друштвеним и породичним околностима у којима се институт веридбе развијао, а изведени закључци су логично утемељени и уверљиво образложени. Захваљујући јасној структури, доследној методологији и квалитетној анализи извора, рад представља значајан допринос проучавању римског породичног права и историје правних института.

10. „Нередовна остава у римском и српском праву“, *Право и привреда* LXI 4/2023, Београд 2023, 1098–1119.

Аутор полази од становишта да је нередовна остава један од најспорнијих института римског приватног права и да своје порекло води из источних провинција Римског царства. Посебно указује на спорно питање да ли је овај институт постојао већ у класичном римском праву. Као његову основну особеност истиче да се депозитару омогућава употреба депонованог новца, који он стиче у својину и може слободно трошити, уз обавезу да депоненту, на његов захтев, врати исти номинални износ новца, заједно са припадајућом каматом. Полазећи од анализе римских извора, аутор заступа становиште да је нередовна остава била позната већ у класичном праву, при чему су њеном обликовању, према његовом мишљењу, највише допринели Сцевола, Папинијан и Павле. Истовремено указује да овај институт није био познат српском средњовековном праву, као ни да га је *Српски грађански законик*, следећи аустријски узор, признавао као самосталан уговор. Насупрот томе, савремено српско право изричито га уређује чланом

722 Закона о облигационим односима, док аутор критички разматра и решења предложена у *Нацрту грађанског законика Републике Србије* из 2015. године.

Анализом сачуваних текстова римских правника аутор закључује да су у класичном римском праву постојала два супротстављена становишта о постојању нередовне оставе. Према првом, које су заступали Алфен Вар, Нерва, Прокул, Африкан, Марцел и Улпијан, нередовна остава није представљала самосталан институт, већ је било неопходно строго разликовати уговор о остави од уговора о зајму. Насупрот томе, Сцевола, Папинијан и Павле третирају нередовну оставу као посебан уговор *bonae fidei*, који у себи обједињује поједине елементе оставе и зајма. Аутор закључује да је управо ово друго становиште временом преовладало, те да је институт коначно уобличен у позном класичном периоду и касније преузет у Јустинијанову кодификацију.

Према резултатима истраживања, разлог настанка редовне и нередовне оставе био је идентичан – намера депонента да повери ствар, односно новац, другом лицу на чување. Међутим, за разлику од редовне оставе, код нередовне оставе предмет уговора је новац или друга заменљива ствар, депозитар стиче право својине и овлашћење да њоме слободно располаже, док његова обавеза гласи на враћање генерички одређене ствари исте врсте и квалитета, односно истог номиналног износа новца. Као власник ствари, депозитар одговара за *omnis culpa*, а према становишту аутора, обавезан је да плаћа камату независно од тога да ли је она изричито уговорена.

Упоређујући римско и српско право, аутор указује да српско средњовековно право није познавало нередовну оставу, док је *Српски грађански законик*, следећи аустријски модел, није прихватио као самосталан уговор. Ипак, истиче да је њено уговарање било могуће јер није постојала изричита законска забрана. У савременом српском праву институт је изричито регулисан чланом 722 *Закона о облигационим односима*, при чему се, у складу са прихваћеним теоријским становиштем, на овај уговор примењују правила о зајму, осим у погледу времена и места враћања ствари, када се сходно примењују правила о уговору о остави.

Закључно, рад представља темељно и оригинално истраживање једног од најсложенијих института римског облигационог права. Његова вредност огледа се у критичкој анализи римских извора, убедљивој реконструкцији развоја нередовне оставе и повезивању историјских решења са савременим српским облигационим правом. Аутор показује добро познавање класичних извора, релевантне литературе и упоредноправних решења, а изведени закључци су логично утемељени и уверљиво аргументовани.

Захваљујући јасној структури, методолошкој доследности и актуелности теме, рад представља значајан допринос проучавању римског и савременог облигационог права.

11. „Navigating Legal Waters: The Role and Liability of the Ship's Captain in Roman Maritime Law“, *Анали Правног факултета у Београду* LXXIII 2/2025, 373–403.

Рад представља значајан допринос проучавању римског поморског права, области која је у савременој романистици знатно мање истражена у односу на класичне институте облигационог и стварног права. Полазећи од питања правног положаја *magister navis*-а, аутор анализира његов однос према *exercitor navis*-у, као и према трећим лицима – трговцима и путницима, са посебним освртом на развој и природу његове уговорне одговорности. Основна теза рада јесте да капетан брода у оквирима *ius civile* није првобитно одговарао за *custodia*, већ искључиво за правилно извршење преузете обавезе, док је појачана одговорност за чување поверене робе уведена тек преторским институтом *receptum nautarum*.

Рад је систематично структуриран. Након уводног дела, у којем се разматра историјски развој римске поморске трговине и место поморског права у оквиру римског правног система, аутор приступа анализи уговорних односа који су се заснивали на различитим облицима *locatio conductio*. Посебна пажња посвећена је одговорности капетана према *exercitor navis*-у, као и према власницима робе и путницима, кроз анализу различитих облика уговора о превозу (*conductio navis*, *locatio loci in navem* и *locatio rerum vehendarum*). Значајан део рада посвећен је спорном питању постојања одговорности за *custodia* у класичном праву и каснијем развоју института *receptum nautarum*.

Посебан квалитет рада огледа се у методолошком приступу. Аутор не остаје на нивоу дескриптивног приказа извора, већ критички разматра различита становишта савремене романистичке литературе, упоређујући мишљења бројних аутора као што су Zimmermann, Fiori, Candy, Danilović, Földi, Thomas, Aubert и други. Истовремено, аргументација је заснована на детаљној анализи извора из Јустинијанових *Дигеста*, Гајевих *Институција*, као и античких књижевних извора, што омогућава уверљиво образлагање изнетих закључака.

Посебно треба истаћи оригиналност ауторовог приступа тумачењу односа између *locatio rerum vehendarum* и *receptum nautarum*. Полемишући са делом савремене литературе која сматра да је одговорност за *custodia* већ постојала у оквиру *locatio conductio*, аутор, систематичним тумачењем извора, закључује да је појачана

одговорност за чување поверене робе настала тек посредством преторског едикта и института *receptum nautarum*. Такав закључак аргументован је анализом Лабеонових, Улпијанових, Павлових и Гајевих текстова и представља један од најзначајнијих научних доприноса рада.

Стил рада је јасан, прецизан и научно утемељен. Правна терминологија употребљена је доследно, док је обимна домаћа и страна литература интегрисана на начин који омогућава читаоцу да прати развој аргументације без нарушавања прегледности текста. Посебно је похвално што аутор не избегава спорна питања, већ их критички анализира и сопствене ставове заснива на убедљивом тумачењу извора.

На основу напред наведеног, може се закључити да овај рад представља вредан и оригиналан научни допринос романистици. Захваљујући темељној анализи извора, критичком односу према постојећој литератури и јасној аргументацији, аутор успешно расветљава једно од најсложенијих питања римског поморског права – природу и развој одговорности *magister navis*-а. Рад ће несумњиво бити од користи како истраживачима римског права, тако и онима који се баве историјом поморског и облигационог права, те заслужује велику препоруку стручној и научној јавности.

12. „Запажања о праву становања (*habitatio*) у римском праву“, *Изазови и перспективе развоја правних система у XXI вијеку* 5/II (ур. И. Милинковић, Б. Влашки, С. Петровић), Бања Лука 2025, 211–223.

Рад представља значајан допринос проучавању личних службености у римском праву, а нарочито института *habitatio*, који је у романистичкој литератури традиционално остао у сенци права плодуживања (*ususfructus*) и права употребе (*usus*). Полазећи од ограниченог броја сачуваних извора и њихове термилошке непрецизности, аутор настоји да реконструише правну природу овог института и да преиспита његов положај у класичном и Јустинијановом праву. Основна теза рада јесте да су поједини класични правници већ препознавали *habitatio* као самосталну правну установу, а не само као посебан облик права употребе или плодуживања, док је Јустинијан својом законодавном интервенцијом пре разрешио постојеће доктринарне недоумице него што је створио потпуно нов институт.

Структура рада је логична и методолошки доследна. Након уводног разматрања Јустинијанове конституције и идентификовања кључних спорних питања, аутор анализира расправу класичних правника о самосталности права становања, испитује

његову правну природу и, најзад, разматра једно од најконтроверзнијих питања – да ли је титулар овог права могао предмет службености уступити трећем лицу уз накнаду. Такав распоред омогућава постепено развијање аргументације и лако праћење изведених закључака.

Посебна вредност рада огледа се у критичкој анализи римских правних извора. Аутор не задовољава дескриптивним приказом текстова из Јустинијанових *Дигеста*, *Кодекса* и *Институција*, већ их систематски упоређује, настојећи да утврди њихово првобитно значење и евентуалне посткласичне интерполације. Истовремено, анализира и ставове савремене романистичке литературе, укључујући мишљења аутора као што су Buckland, Grosso, Kaser, Watson и други, што доприноси научној утемељености и убедљивости изведених закључака.

Нарочито је значајан део рада који се односи на спор о самосталности *habitatio*. Насупрот схватању да је право становања било само варијанта *usus*-а, аутор, полазећи од Улпијанових, Папинијанових, Прокулових и Нерацијевићевих текстова, аргументовано показује да су већ у класичној јуриспруденцији постојале основе за његово издвајање као посебне личне службености. Овакво тумачење представља оригиналан научни допринос, јер се заснива на систематичном повезивању извора који се у литератури најчешће анализирају изоловано.

Подједнако је вредна анализа питања да ли је хабитант располагао правом да предмет службености да у закуп. Аутор полази од Лабеонових и Улпијанових текстова, указујући да се већ у класичном праву могу уочити индиције које оправдавају такво овлашћење, иако је његова изричита нормативна потврда уследила тек у Јустинијановом законодавству. На тај начин убедљиво се показује постепена еволуција овог института и његово позиционирање између права употребе и права плодуживања.

Стил рада је прецизан, јасан и научно утемељен. Латински извори доследно су цитирани и преведени, а аргументација је заснована на непосредној анализи правних текстова, што представља једну од највећих вредности рада. Аутор избегава категоричне закључке тамо где извори не омогућавају потпуну извесност, што сведочи о добром познавању методологије историјскоправних истраживања.

У целини посматрано, рад представља оригиналан и квалитетан научни прилог романистици. Захваљујући темељној анализи извора, критичком односу према постојећој литератури и аргументованом заступању сопствених ставова, аутор успева да

расветли једно од најсложенијих питања личних службености у римском праву. Рад ће бити користан како истраживачима римског права, тако и свима који се баве историјом стварног права и развојем института личних службености, те заслужује позитивну научну оцену.

13. Настанак и садржина права плодоуживања у класичном римском праву, докторска дисертација, Београд 2024. Дисертација је објављена као проширена и допуњена научна монографија 2026. године под насловом *Право плодоуживања и **cautio usufructuaria** у класичном римском праву, Београд 2026, 400.* ISBN број: 978-86-6132-234-1.

Аутор у уводу наглашава Павлову дефиницију плодоуживања, истичући да је она широко прихваћена у уџбеницима стварног права и правним системима насталим на темељима римског права. Као примере наводи *Грађански законик за Књажевство Српско, Општи имовински законик за Књажевину Црну Гору и Нацрт Грађанског законика Републике Србије*. Закључује да је Павлова дефиниција, због своје прецизности и концизности, на најцелисходнији начин нормирала ову правну установу, утврђујући њен домет и обим овлашћења плодоуживаоца. У складу с том дефиницијом, плодоуживање је стварно право (*ius in re aliena*) које титулару омогућава коришћење и прибирање плодова (*fructus naturales et civiles*) са туђе ствари, уз обавезу очувања њене супстанце.

Станојловић указује на сложеност плодоуживања, наглашавајући да његово конституисање правним послом *inter vivos vel mortis causa* доводи до конкуренције два стварна права на истој ствари – својине и личне службености. Он сматра да се власничка овлашћења тиме сужавају, услед чега власник има „голо“ право (*nudum ius, nuda proprietas*). Истовремено, власник задржава државину послужног добра и право располагања њиме (*ius abutendi*), мада уз извесна ограничења, како би се заштитила права плодоуживаоца. Насупрот томе, плодоуживалац стиче право коришћења ствари (*ius utendi*) и прибирања њених плодова (*ius fruendi*), којима може слободно располагати у личне и комерцијалне сврхе. У томе аутор види суштински мотив за установљивање плодоуживања – омогућавање економске експлоатације ствари и стицање користи, чиме се осигурава егзистенција титулара и унапређује његов економски положај.

Још једна значајна карактеристика плодоуживања, према аутору, јесте његова дуалистичка правна природа. Он објашњава да установљивање плодоуживања ствара два

правна односа: унутрашњи и спољашњи. Унутрашњи однос (*inter partes*) чини облигациони однос између власника и плододуживаоца, у оквиру којег плододуживалац стиче право да захтева предају ствари, али и обавезу да је користи с дужном пажњом. С друге стране, власник има право да по престанку службености захтева повраћај ствари, али и обавезу да надокнади ванредне трошкове. Спољашњи однос (*erga omnes*) огледа се у могућности плододуживаоца да штити своје право од неоснованих насртаја трећих лица, али и од неправилног поступања самог власника.

Обрађујући тему, Станојловић истиче да је право плододуживања, у облику у којем га познаје класично римско право, настало тек крајем тог периода и да је у потпуности заокружено тек Јустинијановом реформом. Са друге стране, Закон XII таблица не помиње плододуживање, а његове назнаке проналазимо у Плаутовим комедијама. Због тога аутор претпоставља да је институт старији од III века пре нове ере, али указује на то да римски правници нису третирали плододуживање као личну службеност, већ као самосталан правни институт. Због тога фокус истраживања ограничава на период класичног римског права, иако анализира и старије изворе како би стекао свеобухватнији увид у развој института.

Дисертација је усмерена на неколико кључних питања. Прво, аутор настоји да утврди када и из којих разлога је право плододуживања настало, пратећи његов историјски развој од преткласичног до класичног римског права. Потом се бави правном природом установе, разматрајући могућност да је плододуживање било схваћено као *merum ius, pars dominii*, лична службеност или посебан облик својине. На крају, анализира садржину права плододуживања, то јест његове стварноправне и облигационоправне елементе. Посебан аспект рада коме аутор поклања пажњу је *cautio usufructuaria* – преторска стипулација која је значајно утицала на развој и функционалност права плододуживања. Станојловић истиче да је управо овај елемент омогућио еволуцију института и омогућио да он задржи правну актуелност кроз векове.

Станојловић полази са становишта да се тренутак и разлог настанка права плододуживања могу одредити довођењем у тесну везу с установама брака без мануса и легатом. Аутор сматра да је институт настао као облик легатског располагања којим је тестатор супрузи из брака *sine mani* доживотно уступао право коришћења и убирања плодова, у почетку на појединачној ствари, а касније на целокупној заоставштини, како би осигурао њену економску независност.

Прва околност која је, према мишљењу аутора, значајно утицала на настанак установе плодоуживања, је могућност легатског располагања. Сматра да је оставилац легатом, као обликом сингуларне сукцесије у форми тестаментa, преносио на легатара тачно одређено (стварно) право или творио облигациони однос између наследника и легатара. Имајући у виду да већина правних текстова из преткласичног и класичног римског права наводи легат као најчешћи начин конституисања плодоуживања, аутор закључује да је институт настао као варијанта правног посла *mortis causa* којим су се лицу, неподобном или изузетом из круга интестатских наследника, уступала два од три својинскоправна овлашћења (*uti et frui*) на ствари или имовини тестатора. Исто тако, сматра да *ususfructus* у преткласичном и класичном римском праву није лична службеност, као и да не постоји правно-технички термин *ususfructus*, већ више назива којима се објашњава правна ситуација у којој је одређеном лицу омогућено да користи и убира плодове са туђе ствари.

Друга институција која је према мишљењу аутора одиграла пресудну улогу у настанку и афирмацији права плодоуживања био је брак без мануса. Станојловић указује да *matrimonium sine manu* познаје Закон XII таблица, који је у другој половини републике постао доминантан облик римског брака. Истиче да је брак могао настати и у форми *usus*, када је жена имала право да прекидањем рока за одржај (напуштањем мужевљево куће три ноћи заредом), избегне долазак под манус супруга. Аутор објашњава да је на тај начин жена задржавала имовинску самосталност или остајала под влашћу свог првобитног патерфамилијаса као његов агнатски сродник, а да се негативна страна брака без мануса огледала у томе што жена није могла да наследи мужа *ipso iure*. Станојловић сматра да су начини за превазилажење ове ситуације били двојаки – супруг је могао располагати за случај смрти у корист супруге тестаментом или у форми легата. Но, сматра да су мужеви избегавали да тестаментарно располажу у корист супруге из брака без мануса, јер све до Хадријановог времена, жена није могла слободно да сачини тестамент, па би након смрти имовина припала њеним агнатским сродницима, а не деци или другим члановима покојникове породице. Аутор тврди да је као последица таквог стања, муж завештавао тестаментом целокупну имовину деци, а супрузи из брака без мануса легирао право плодоуживања чиме би се остваривао двоструки циљ – и жена из брака без мануса и деца су били материјално збринуте из имовине покојног супруга и оца. Деца би као универзални сукцесори препуштали, у почетку ствар, а касније део или

целокупну заоставштину мајци, коју би она користила и економски експлоатисала до краја живота.

Станојловић полази од претпоставке да је плодуживање настало у оквиру легата (*ususfructus legatus*) и поставља питање да ли је реч о легату *per vindicationem* или *per damnationem*, тачније, да ли је његово дејство било стварноправног или облигационоправног карактера. Истиче да је римско право у својој основи процесног карактера, то јест да је *actio* уједно и материјално право и процесни механизам којим се то право штити, због чега према његовом мишљењу без тужбе којим би се конкретно право штитило оно ни не постоји. Аутор поставља и следеће питање: ако је легат којим се установљавало право плодуживања имао стварноправни карактер, да ли то имплицира да је легатар за заштиту свог права имао на располагању *actio in rem*. У наставку наводи да правни текстови најчешће предвиђају легат као правни посао којим је право могло настати, те претпоставку да *vindicatio ususfructus* води порекло из *legis actio sacramento (in rem)*, на основу чега закључује да је плодуживање имало стварноправни карактер. Са друге стране, указује да је нејасно да ли је било реч о *pars fundi* – праву својине на плодовима, комбинованом са ограниченим правом својине на плодносној ствари, или *pars dominii*, то јест стварном праву на туђој ствари (*ius in re aliena*). Због оскудних извора аутор напомиње да питање остаје и даље отворено, иако нуди аргументе на којима заснива становиште по коме је плодуживање од свог настанка имало стварноправни карактер. Са друге стране, Станојловићу делује неупитно да је плодуживање од времена правника Салвија Јулијана схватано као *ius in re aliena*.

Анализирајући садржину права плодуживања, аутор ставља акценат на установу *cautio usufructuaria* и полази од претпоставке да је до наметања обавезе давања обезбеђења у форми стипулације (*cautio usufructuaria*) плодуживање имало стварноправни карактер. Као последица тога, закључује, конституисање права плодуживања није створило облигационоправни однос између сопственика и плодуживаоца, те је обим обавеза које су падале на терет имаоца права плодуживања био знатно ужи него што се претпоставља. Према мишљењу аутора, титулар плодуживања је имао само „општу“ обавезу да се уздржи од сваког противправног понашања којим би причинио штету власнику, те да је за причинјену штету одговарао деликтно као свако треће лице које противправно уништи или оштети туђу ствар. Под условом да је штета последица активне и непосредне радње плодуживаоца, аутор сматра да је власник имао на располагању *actio legis Aquiliae* (и *actio furti*), као и

специфична процесна средства попут *actio in factum*. Закључује да уколико умањење активе није последица физичког оштећења ствари (на пример одвезивањем животиње или ослобађањем роба), власник не би могао да утужи насталу штету. Станојловић сматра да је претор увидео набројане недостатке, те да је због тога почео да налаже сваком легатару да пре доласка у положај плодуюживаоца да обезбеђење – *cautio usufructuaria* да ће се према ствари понашати с пажњом доброг домаћина и да ће након гашења права ствар вратити власнику. Истиче да је обавеза давања обезбеђења проширена и на ситуације када се право плодуюживања установљавало фидеикомисом, поклоном за случај смрти или било којим другим правним послом. Аутор закључује да је на тај начин претор револуционарно изменио институт плодуюживања и учинио га онаквим каквим га познаје већина светских законодавстава – наметањем обавеза давања обезбеђења у форми стипулације, претор је увео облигационоправне елементе у плодуюживање и омогућио власнику ствари да путем *condictio incerti* (*actio ex stipulatu*) потражује накнаду штете у случају кршења преузетих обавеза. Надаље, појашњава да су класични правници, тумачећи норму, извели закључак да давање обезбеђења, поред две основне обавезе плодуюживаоца, подразумева и: обавезу понашања према ствари као *boni viri arbitrato*, обавезу предаје ствари власнику након гашења права, обавезу накнаде редовних (нужних) трошкова и јавних дажбина, обавезу очувања супстанце ствари и обавезу очувања намене ствари. Корелативно обавезама плодуюживаоца, Станојловић појашњава да је власник био у обавези да плодуюживаоцу преда ствар и омогући вршење права, да се суздржи од вршења права на начин којим би ограничио узуфруктуарева овлашћења, као и да надокнади ванредне трошкове који не падају на терет плодуюживаоца. Аутор посебно истиче да је плодуюживалац могао имати и друге специфичне обавезе које су зависиле од карактера послужног добра, те да је давање обезбеђења постало *conditio sine qua non* постојања права. У супротном, појашњава, власник не би био у обавези да омогући плодуюживаоцу вршење права, а узуфруктуар не би имао право на тужбу за остварење свог права.

На основу напред реченог, можемо закључити да докторска дисертација Вукашина Станојловића представља значајан допринос правној романистици, посебно имајући у виду да у домаћој науци римског права до сада није постојао ниједан монографски рад на ову тему. Са становишта српске правне романистике, ова дисертација представља пионирски подухват у проучавању једне веома важне правне установе. Научни резултати рада не само да доприносе домаћој науци римског права, већ

омогућавају и темељан увид у третман ове теме на светском нивоу. Аутор је приликом истраживања користио обимну домаћу и страну научну и правну литературу, коју је систематично обрадио и уредно цитирао. Структура рада је јасно организована и логично прати редослед постављених хипотеза, чиме читаоцима олакшава разумевање и праћење излагања. Формулисане хипотезе су у значајној мери оригиналне и амбициозне, а њихова разрада и поткрепљивање могу отворити плодну научну расправу на међународном нивоу. Управо у томе се огледа највећи допринос ове дисертације.

С тим у вези, интересовање за институт плодоуживања добија на значају ако се има у виду да ова правна институција није регулисана важећим законодавством Републике Србије, нити је била обухваћена правним прописима некадашње СФРЈ и СРЈ, иако се помиње у члану 60 савезног Закона о основама својинскоправних односа. Ова правна празнина довела је до тога да се, у складу са чланом 4 Закона о неважности правних прописа донетих пре 6. априла 1941. године и за време непријатељске окупације, као меродавно право у овој области примењују одредбе СГЗ-а и Аустријског грађанског законика (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch* – ABGB). Актуелност ове теме додатно се потврђује чињеницом да је СГЗ настао под снажним утицајем ABGB-а, који је, пак, израстао на правној традицији *usus modernus Pandectarum*. У том контексту, с обзиром на историјски развој прве српске кодификације грађанског права, оправдано је ослањање на радове римских класичних јуриста у трагању за адекватним правним решењима. Начин на који су римски правници дефинисали и регулисали плодоуживање, као и њихова решења одређених правних недоумица, могу бити користан путоказ како за домаћу судску праксу, тако и за законодавце у процесу израде дуго најављиваног Грађанског законика Републике Србије.

14. *Habitatio* у римском и српском праву, необјављен мастер рад, Београд 2021.

У раду су најпре анализирани основне карактеристике права становања (*habitatio*) у римском праву, с посебним освртом на његове сличности и разлике у односу на плодоуживање и право употребе. Потом су размотрене основне одлике овог института у српском праву, како са становишта важећих прописа, тако и кроз призму његовог историјског развоја, при чему је посебна пажња посвећена проблемима насталим услед непостојања целовитог позитивноправног уређења. Аутор спроводи упоредноправну анализу права становања у римском и српском праву, разматрајући, између осталог, круг лица у чију корист се право може установити, начин његовог стицања, лица овлашћена

да користе предмет службености, обим овлашћења титулара, као и правну заштиту имаоца права и власника оптерећене непокретности.

Резултати истраживања показују да су право становања као самосталан институт обликовале његове специфичне карактеристике, пре свега непреносивост и чињеница да није престајало услед невршења права или *capitis deminutio*, али и друштвени разлози који су условили његов настанак. Аутор закључује да право становања има претежно стварноправну природу, али да истовремено садржи и поједине облигационоправне елементе. У класичном римском праву оно се најчешће установљавало уговором о поклону или тестаментом, док стицање одржајем није било могуће све до развоја установе *quasi possessio*. Насупрот томе, српско право полази од начела да се све службености могу стицати правним пословима *inter vivos* и *mortis causa*, као и одржајем, уз обавезно испуњење *modus acquirendi*, који се састоји у упису права у катастар непокретности.

Аутор даље указује да су у оба правна система овлашћења титулара ограничена на право употребе ствари, док право на плодове и право располагања остају изван садржине права становања. Истовремено, носилац права дужан је да се према ствари односи пажњом доброг домаћина, да чува њену супстанцију и сноси трошкове њене редовне употребе. У погледу правне заштите, аутор закључује да између римског и српског права не постоје значајније разлике.

Најзначајнија разлика између два правна система, према мишљењу аутора, односи се на престанак права становања. Док су римски правници заступали став да право становања не престаје услед невршења, у савременој српској судској пракси не постоји јединствено становиште због непостојања изричитих законских одредаба. Аутор заступа став да једном основано право становања треба да траје током живота хабитанта и да престаје његовом смрћу или одрицањем од права, али не и услед привремене неупотребе. Посебно анализира и институт права становања из члана 194 став 1 *Породичног закона*, закључујући да је реч о специфичном, „хибридном“ облику *habitatio*, који се конституише у корист малолетног детета и родитеља који врши родитељско право, на терет непокретности другог родитеља.

Полазећи од историјског развоја овог института, аутор закључује да право становања представља оригиналну творевину римског права, која је, уз мање измене, рецепирана у српски правни систем и задржала свој значај до данас. Истовремено истиче

да је реч о корисном и актуелном правном институту, чије је целовито и систематично нормативно уређење неопходно.

Закључно, рад представља темељну и методолошки доследну упоредноправну анализу права становања у римском и српском праву. Његова вредност огледа се у повезивању историјског развоја института са актуелним питањима позитивног права и судске праксе, као и у критичком сагледавању недостатака постојећег законског уређења. Аутор показује добро познавање римских извора, домаћег законодавства и релевантне литературе, а изведени закључци су логично утемељени и убедљиво образложени. Захваљујући научном приступу, јасној структури и актуелности теме, рад представља значајан допринос проучавању личних службености и рецепције римског права у савременом српском правном систему.

1.1.4. Наставни рад

Др Вукашин Станојловић је школске 2021/22. године изводио наставу на четири групе вежби из предмета Римско приватно право. У школској 2022/23. години изводио је наставу на шест група вежби из истог предмета, а исти обим наставе задржао је и у школској 2023/24. години. У школским 2024/25. и 2025/26. години изводио је наставу на по четири групе вежби из предмета Римско приватно право.

На студентској евалуацији вежбе су у периоду од школске 2021/22. до 2025/26. године оцењене просечним оценама 4,08 (2021/22), 4,25 (2022/23), 4,18 (2023/24), 4,03 (2024/25) и 4,29 (2025/26), при чему укупна просечна оцена износи 4,17 (од максималних 5,00). Преглед студентске евалуације др Вукашина Станојловића по годинама је такође дат у следећој табели:

ШКОЛСКА ГОДИНА	ОБЛИК НАСТАВЕ	ПРОСЕЧНА ОЦЕНА
2021/2022.	ВЕЖБЕ	4,08
2022/2023.	ВЕЖБЕ	4,25
2023/2024.	ВЕЖБЕ	4,18
2024/2025.	ВЕЖБЕ	4,03
2025/2026.	ВЕЖБЕ	4,29

Према утиску предметних наставника, студенти који су их похађали су показали квалитетно знање и постигли добар успех на испиту. Поред тога, колега Станојловић је

помагао наставницима и у извођењу вежби, колоквијума и испита, при чему је показао професионализам и завидну радну етику, као и добру комуникацију и колегијалност.

1.1.5. Приступно предавање

Кандидат је одржао приступно предавање из области за коју се бира 24. августа 2026. године на тему „*Usufructus gregis* и обавеза *summissio*: очување супстанце предмета плодоуживања у римском праву“. Комисија је једногласно донела одлуку да приступно предавање оцени оценом (5).

2. ОЦЕНА ИСПУЊЕНОСТИ УСЛОВА И КРИТЕРИЈУМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ ДОЦЕНТА

2.1. ОПШТИ УСЛОВ

Научни назив доктора наука из научне области за коју се бира стечен на акредитованом универзитету и акредитованом студијском програму у земљи или диплома доктора наука стечена у иностранству, призната у складу са Законом о високом образовању.

Кандидат је 2. септембра 2024. године с одликом одбранио докторску дисертацију под насловом *Настанак и садржина права плодоуживања у класичном римском праву* на Правном факултету и тиме стекао научни назив доктор наука – правне науке.

2.2. ОБАВЕЗНИ УСЛОВИ

Др Вукашин Станојловић испуњава све обавезне услове за избор у звање доцента.

- 1) *Приступно предавање из области за коју се бира, позитивно оцењено од стране високошколске установе.*

Кандидат је одржао приступно предавање из области за коју се бира 24. августа 2026. године на тему „*Usufructus gregis* и обавеза *summissio*: очување супстанце предмета плодоуживања у римском праву“. Комисија је једногласно донела одлуку да приступно предавање оцени оценом (5).

- 2) *Позитивна оцена педагошког рада у студентским анкетама током целокупног претходног изборног периода (ако га је било).*

Др Вукашин Станојловић је школске 2021/22. године изводио наставу на четири групе вежби из предмета Римско приватно право. У школској 2022/23. години изводио је наставу на шест група вежби из истог предмета, а исти обим наставе задржао је и у школској 2023/24. години. У школским 2024/25. и 2025/26. години изводио је наставу на по четири групе вежби из предмета Римско приватно право. Поред тога, кандидат је помагао наставницима и у извођењу вежби, колоквијума и испита, при чему је показао професионализам и завидну радну етику, као и добру комуникацију и колегијалност.

На студентској евалуацији вежбе су у периоду од школске 2021/22. до 2025/26. године оцењене просечним оценама 4,08 (2021/22), 4,25 (2022/23), 4,18 (2023/24), 4,03 (2024/25) и 4,29 (2025/26), при чему укупна просечна оцена износи 4,17 (од максималних 5,00).

- 3) *Објављен један рад из категорије M20 или три рада из категорије M51 из научне области за коју се бира.*

Категорија M23

„Navigating Legal Waters: The Role and Liability of the Ship’s Captain in Roman Maritime Law“, *Анали Правног факултета у Београду* LXXIII 2/2025, 373–403.

Категорија M24

„Службеност употребе (*usus*) у римском и српском праву“, *Анали Правног факултета у Београду* LXXI 1/2023, 157–175.

Категорија M51

– „Накнада погребних трошкова у римском праву“, *Зборник радова Правног факултета у Новом Саду* LVI 3/2022, 857–876.

– „Нередовна остава у римском и српском праву“, *Право и привреда* LXI 4/2023, Београд 2023, 1098–1119.

- 4) *Саопштен један рада на научном скупу, објављен у целини (категорије M31, M33, M61, M63)*

Категорија M31

- „Накнада трошкова одржавања предмета закупа у римском праву“, *Проузроковање штете, накнада штете и осигурање* (уредници З. Петровић, В. Чоловић, Д. Обрадовић), Београд 2021, 529–542.
- „Одговорност послугопримца за штету у класичном римском праву“, *Проузроковање штете, накнада штете и осигурање* (уредници З. Петровић, В. Чоловић, Д. Обрадовић), Београд 2022, 579–589.
- „Веридба у римском праву – корак ка брачности или брак?“, *Изазови и перспективе развоја правних система у XXI вијеку III/3* (ур. И. Милинковић, Б. Влашки, М. Мишкић), Бања Лука 2023, 169–183.
- „Запажања о праву становања (*habitatio*) у римском праву“, *Изазови и перспективе развоја правних система у XXI вијеку 5/II* (ур. И. Милинковић, Б. Влашки, С. Петровић), Бања Лука 2025, 211–223.

Категорија М63

- „Утицај епидемија на римска правила сахрањивања у претхришћанском периоду“, *Епидемија. Право. Друштво. Прилози пројекту 2021. Колективна монографија* (уредници Н. Лукић, Д. Ђукић), Београд 2022, 553–567.
- „Историја преноса права својине по основу уговора о купопродаји“, *Упоредноправни изазови у српском праву – in memoriam др Стефан Андоновић* (уредник Јована Рајић Ћалић), Београд 2023, 685–707.

2.3. ИЗБОРНИ УСЛОВИ

Др Вукашин Станојловић испуњава одреднице из сва три изборна услова, односно укупно осам одредница. Имајући у виду да је за избор у звање наставника потребно да кандидат у претходном изборном периоду испуни најмање по једну одредницу из најмање два изборна услова, неспорно је да кандидат наведени услов испуњава у знатно већем обиму од прописаног минимума.

1) Стручно-професионални допринос

Кандидат испуњава три од четири одреднице:

1.1. *Председник или члан уређивачког одбора научних часописа или зборника радова у земљи или иностранству:*

Кандидат је технички секретар часописа *Анали Правног факултета у Београду*.

1.2. Председник или члан организационог или научног одбора на научним скуповима националног или међународног нивоа:

– Кандидат је био члан (секретар) организационог одбора међународне научне конференције *180 година од рођења и 110 година од смрти Никодима Милаша* која је одржана од 15. до 16. априла 2026. године на Правном факултету.

– Кандидат је био руководилац и члан организационог одбора летње школе из области правне историје, цивилног права и економске анализе права *Civil Law and Economics: Tradition and Innovation in the Digital Era* која је одржана у периоду од 29. јуна до 3. јула 2026. године у организацији Универзитета у Београду, Правног факултета и Српског удружења за право и економију (СУПЕ).

1.4. Руководилац или сарадник на домаћим и међународним научним пројектима:

– Кандидат је тренутно сарадник на стратешком пројекту Правног факултета за 2026. годину под називом *Проблеми стварања, тумачења и примене права*.

– Кандидат је претходно био ангажован на четири домаћа научна пројекта Правног факултета: *Савремени проблеми правног система Србије* за 2022. и 2023. годину и *Проблеми стварања, тумачења и примене права* за 2024. и 2025. годину.

2) Допринос академској и широј заједници

Кандидат испуњава три од четири одреднице:

2.1. Чланство у страним или домаћим академијама наука, чланство у стручним или научним асоцијацијама у које се члан бира:

Кандидат је члан Међународног друштва за античка права Фернанд де Вишер (*Société Internationale Fernand De Visscher pour l'Histoire des Droits de l'Antiquité* – SIHDA).

2.4. Учешће у наставним активностима ван студијских програма (перманентно образовање, курсеви у организацији професионалних удружења и институција, програми едукације наставника) или у активностима популаризације науке:

Кандидат је похађао међународни курс *International Memorial Course Marko Petrak: Roman Legal Tradition and Contemporary Legal Systems* у организацији Правног факултета Свеучилишта у Загребу.

2.5. Домаће или међународне награде и признања у развоју образовања или науке:

Кандидат је, заједно са проф. др Валентином Цветковић-Ђорђевић, ментор студентима Правног факултета који учествују на међународном такмичењу из Општег (римског) права (*Ius Commune Moot Court*) 2026. године.

3) *Сарадња са другим високошколским, научноистраживачким установама, односно установама културе или уметности у земљи и иностранству*

Кандидат испуњава две од четири одреднице:

3.1. *Руковођење или учешће у међународним научним или стручним пројектима и студијама:*

Кандидат је био сарадник на међународном научном пројекту Црногорске академије наука и умјетности *Историја права Црне Горе* током 2024. и 2025. године.

3.4. *Учешће у програмима размене наставника и студената:*

– Кандидат је као стипендиста *Erasmus+* програма у периоду од 7. јуна до 7. августа 2023. године био на истраживачком боравку на Правном факултету Универзитета Фредерико II у Напуљу (*Università degli Studi di Napoli Federico II – Facoltà di Giurisprudenza*).

– Кандидат је као стипендиста *Erasmus+* програма током маја месеца 2024. године био на истраживачком боравку на Правном факултету Универзитета у Бањој Луци.

3. ПРЕДЛОГ ОДЛУКЕ

На основу свеобухватне анализе наставних, научних и академских постигнућа кандидата др Вукашина Станојловића, Комисија је мишљења да је кандидат испунио све услове за избор у прво наставничко звање – доцент. Кандидат је пружио потребне гаранције да је способан и мотивисан да се успешно и трајно бави послом универзитетског наставника у оквиру уже научне области правна историја – предмет Римско приватно право. Овакав закључак Комисија доноси на основу испуњења формалних услова предвиђених конкурсом, континуираног научног усавршавања, објављених научних радова и преданог наставно-педагошког рада.

Значајан наставни ангажман др Вукашина Станојловића, о чијој посвећености сведоче високе оцене у студентским евалуацијама, као и његово активно учешће у наставним и научноистраживачким активностима Правног факултета, показује да кандидат веома успешно сарађује како са студентима, тако и са колегама сарадницима и наставницима. У свом раду доследно настоји да повеже теоријска знања римског права са савременим правним институтима и правном аргументацијом, подстичући код

студената критичко мишљење, аналитички приступ и разумевање историјских темеља модерних правних система. Његов педагошки приступ одликују систематичност, приступачност и посвећеност развоју академских компетенција студената, чиме доприноси унапређењу наставног процеса и неговању вредности Правног факултета као водеће високошколске и научне установе.

Кандидат је учествовао на бројним домаћим и међународним научним конференцијама и научним скуповима, на којима је презентовао резултате својих истраживања из уже научне области за коју се бира правне историје и римског права. Његов научноистраживачки рад представља јасно профилисан, тематски кохерентан и методолошки утемељен научни опус, усмерен пре свега на проучавање стварних права у римском праву, посебно института личних службености, њиховог историјског развоја, правне природе и утицаја на савремено грађанско право. У својим радовима кандидат доследно примењује критичку анализу римских правних извора, савремене романистичке литературе и упоредноправни метод, чиме даје препознатљив научни допринос развоју романистичке науке. Његови радови одликују се јасном структуром, прецизном аргументацијом, оригиналношћу научних закључака и доследним научним приступом, што сведочи о континуираном и зрелом научном развоју.

Приступно предавање кандидата, одржано на тему „*Usufructus gregis* и обавеза *summissio*: очување супстанце предмета плодуживања у римском праву“, једногласно је оцењено оценом (5). Кандидат је показао изузетно познавање римских правних извора, способност да сложена правна питања изложи јасно и систематично, као и вештину да историјскоправну материју повеже са савременим правним проблемима и интересовањима студената.

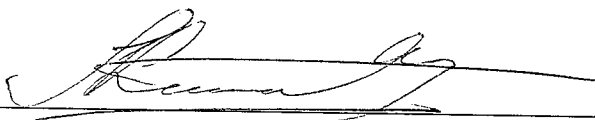
Комисија оправдано верује да се од кандидата др Вукашина Станојловића може очекивати даљи успешан научни развој у области правне историје и римског права, као и значајан допринос унапређењу наставе и научноистраживачког рада на Правном факултету. Стога, руководећи се свим релевантним академским мерилима према којима је оценила кандидата, Комисија има част и задовољство да Изборном већу Правног факултета учини

ПРЕДЛОГ

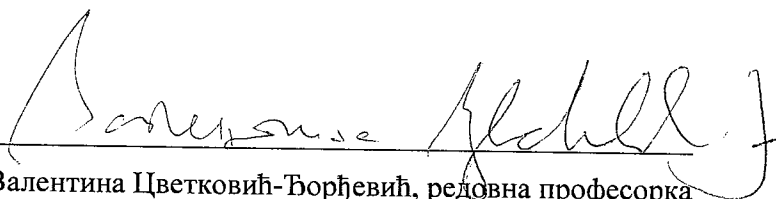
да се др Вукашин Станојловић изабере у звање доцента за ужу научну област правна историја – предмет Римско приватно право на Правном факултету.

Београд, 26. август 2026. године

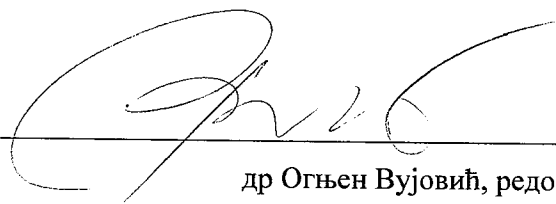
ПОТПИСИ ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

др Андреја Катанчевић, редовни професор
Универзитета у Београду – Правног факултета

др Валентина Цветковић-Ђорђевић, редовна професорка
Универзитета у Београду – Правног факултета

др Огњен Вујовић, редовни професор
Универзитета у Приштини са привременим седиштем у Косовској Митровици –
Правног факултета